

Arbetslösa kan tvingas arbeta inom vården

Personalbristen på sjukhusen beräknas bli värre än vanligt i sommar. AMS tänker lösa problemet genom att tvinga arbetslösa att ta jobb inom vården.

Arbetsmarknadsstyrelsens, AMS, recept mot den väntade personalbristen inom vården i sommar är en stor dammsugning bland landets arbetslösa under nästa månad. I första hand ska arbetsförmedlingarna ta kontakt med hel- eller deltidsarbetslösa som uppgivit att de vill jobba inom vården.

Om det inte räcker går man sedan vidare till andra arbetssökande, även de utan uttalat intresse för vårdarbete.

Kritik från facket

Den som vid kontakt med arbetsförmedlingen säger sig inte vilja eller kunna arbeta inom vården kommer, enligt Bosse Ringholm, generaldirektör på AMS, att anmälas till a-kassan och riskerar därmed att förlora sin arbetslöshetsersättning.

Men AMS idé får omedelbart kritik. Sjuksköterskornas ordförande Eva Fernvall säger att motvilliga vikarier till och med kan bli en belastning för vården eftersom de måste läras upp och övervakas av den ordinarie personalen.

– Som sjukvården är organiserad idag krävs det så stora kunskaper att det inte går att ta in folk direkt från gatan. Det kanske man kunde för 20 år sedan, men det är inte möjligt nu, säger Eva Fernvall.

Hon anser att landstingen istället får överväga vilket utbud som är möjligt att ge om personalen inte räcker till.

– Man får fundera på om man inte måste dra ner på ambitionerna och stänga vissa avdelningar, säger Eva Fernvall.

Specialsatsning

Enligt Ringholm är det inte fråga om nya hårdare tag mot arbetssökande.

– Reglerna är desamma som förr. Det här är en specialsatsning liknande förra årets kontroll av svartjobb bland byggnadsarbetare, säger Bosse Ringholm.

Men skillnaden den här gången är att AMS vill tvinga även motvilliga arbetslösa att ta jobb inom ett speciellt yrkesområde som vården.

– Man kan inte tvinga folk att arbeta inom vården, det måste finnas ett intresse. Jag hoppas verkligen att arbetsförmedlingen tittar på folks bakgrund och gör rimliga bedömningar, säger Anita Sundin, chef för Kommunförbundets sektion för vård- och omsorg.

Bosse Ringholm anser dock inte att det finns det finns några risker med systemet.

– Om de är lämpliga för vårdarbete eller inte, avgör inte arbetsförmedlingarna utan arbetsgivarna, säger han.

För sent

En annan kritik som framförts mot åtgärden är att den kommer för sent.

– Det tunga jobbet med att skaffa personal är redan gjort. Nu återstår bara finjusteringar, säger Lena Tell, chef vid Landstingsförbundets arbetslivsenhet.

Bosse Ringholm anser att kartläggningen av de arbetslösa inte kunde göras tidigare, eftersom den då skulle bli inaktuell.

Det är regeringen som har gett AMS i uppdrag att se till att det inte blir brist på folk i vården i sommar.

Mats Olsson/ Magnus Persson/TT

Var fjärde vårdplats bort i sommar

Som mest försvinner var fjärde vårdplats på akutsjukhusen i sommar, skriver tidningen Landstingsvärlden.

Dess enkät, besvarad av 56 sjukhus, visar att operation och mottagning nästan halverar sin produktivitet den period då de flesta har semester.

Tolv av sjukhusen har det svårare än under förra sommaren att klara vården, ett har det lättare – Torsby – medan flertalet tycker att bekymren är desamma. Däremot oroas många av en allmän brist på sjuksköterskor, i synnerhet inom intensivvård och psykiatri.

Flest platser försvinner vid Lunds universitetssjukhus, som under en period av sommaren går med knappt halv kapacitet. I Norrtälje och Kristinehamn stänger man inte alls medan ett tiotal sjukhus väljer att stänga hela avdelningar.

Enligt tidningen premierar en hel del sjukhus anställda som lägger sin semester utanför sommarperioden. Borås sjukhus betalar upp till 8 000 kronor till de sjuksköterskor som skjuter på semestern, då man ännu saknar 30 tjänster till sommaren utan att ha några sökande.

Lika många saknas vid sjukhuset i Östersund, som bjuder en extra månadslön till några sköterskor vid akut och intensiv för att jobba under sommaren.

– Men det är inte bra att flytta semestern. En utvärdering från förra året visar att det är bäst för personalen att ha semester på sommaren, kommenterar personalchefen Gertrud Uddeholt.

Vid sidan av olika bonussystem och vikarier löser sjukhusen sommarproblemen med interna rockader mellan dag- och nattpersonal samt chefssjuksköterskor som lägger administrationen åt sidan för att jobba på avdelningarna, skriver Landstingsvärlden.

TT

Risk att brist blir permanent

Bristen på sjuksköterskor kommer att bli större i sommar än tidigare år, visar Vårdförbundets sammanställning. Förbundet varnar nu för att sommarbristen kan komma att bli permanent inom några få år.

– Situationen är akut inför sommaren, men bristen kommer att kvarstå och öka med de ökande pensionsavgångarna runt sekelskiftet om ingenting görs, säger Eva Fernvall, ordförande för Vårdförbundet.

När det gäller specialistutbildade sjuksköterskor kommer bristen att bli störst inom psykiatri, röntgen, operation, intensivvård och anestesi.

Situationen är värre än vanligt eftersom det redan råder brist på sjuksköterskor. Det är dags att arbetsgivaren tar problemet på allvar. Sommarbristen är redan nu nära att stelna till ett permanent läge, enligt Vårdförbundet. *TT*